

Голові разової спеціалізованої вченої
ради Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Вячеславу ДЗЮНДЗЮКУ,
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента, доцента кафедри управління у сфері цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України, доктора наук з державного управління, доцента Хмирова Ігоря Михайловича на дисертацію Мачабелі Тетяни Мигалівни на тему: «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз» на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

Обґрунтування вибору теми дослідження.

В умовах безпрецедентних викликів глобального характеру особливої актуальності набуває проблема модернізації механізмів публічного управління налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз. Традиційні управлінські підходи, моделі взаємодії влади та громадськості демонструють свою неспроможність забезпечити адекватну відповідь на комплексні виклики.

Актуальність дисертаційного дослідження обумовлена необхідністю теоретичного обґрунтування та розробки практичних рекомендацій щодо функціонування системи публічного управління, яка б враховувала складне поєднання військових, інформаційних та управлінських чинників впливу на державу. В умовах повномасштабної гібридної агресії саме ефективна система

управлінських механізмів стає ключовим фактором забезпечення результативної взаємодії органів влади та громадськості як ключового елементу суспільної стійкості.

Особливої гостроти проблема гібридних загроз в українських реаліях набуває в контексті соціальної дестабілізації та зростання рівня насильства. Ці процеси вимагають розробки нових концептуальних моделей, механізмів координації та інструментів багаторівневого управління у сфері протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом (СНПК).

Зазначене свідчить, що проблеми, на розв'язання яких спрямована дисертація Т.М. Мачабелі, є складовою комплексної проблеми забезпечення ефективного управління та розроблення науково обґрунтованих моделей взаємодії, їх адаптації до умов підвищених ризиків.

Загальна характеристика дисертаційної роботи.

Дисертаційне дослідження Т.М. Мачабелі присвячене актуальній проблемі модернізації механізмів публічного управління налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз. Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У вступі автор обґрунтовує актуальність обраної теми, формулює мету та завдання дослідження, визначає його об'єкт, предмет та методологічну основу. Також у вступі розкривається наукова новизна отриманих результатів, їх теоретичне та практичне значення.

Ознайомлення зі змістом дослідження свідчить про високий рівень наукового опрацювання теми та практичну спрямованість рекомендацій. Робота виконана в академічному стилі, має чітку логіку та продуману структуру. Зміст дисертації послідовний: кожен розділ доповнює попередній. Отримані результати відповідають спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

У першому розділі розкрито теоретичні засади взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз, уточнено понятійно-категоріальний

апарат та онтологічні засади протидії СНПК як гібридній загрозі.

У другому розділі подано аналіз сучасного стану та проблем становлення механізмів взаємодії в Україні, а також досліджено роль міжнародних донорів та кращих зарубіжних практик у підтримці громадян.

У третьому розділі обґрунтовано концептуальну модель розвитку взаємодії та визначено пріоритетні напрями вдосконалення системи підтримки постраждалих від війни, що забезпечує перехід до партнерських моделей управління.

У висновках узагальнено основні результати дослідження та сформульовано ключові рекомендації щодо модернізації механізмів публічного управління налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз.

Робота базується на широкій джерельній базі, що свідчить про ґрунтовне опрацювання автором як українських, так і зарубіжних напрацювань з досліджуваної проблематики.

Зв'язок дисертації з науковими програмами, планами, темами, грантами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Публічне управління України в умовах глобальних можливостей і загроз» (державний реєстраційний номер 0120U105740), що розробляється кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Дисертанткою досліджено питання значущості взаємодії інститутів громадянського суспільства та органів державної влади у сфері публічної політики.

Найвагоміші наукові результати, що містяться в дисертації.

До найвагоміших результатів, що містяться в дисертації, належать такі:

уперше розроблено концептуальну модель розвитку взаємодії, що інтегрує інституційний, суспільно-політичний та комунікативний рівні у єдину систему протидії воєнним викликам;

удосконалено:

системно-структурний підхід до розуміння співпраці у сфері протидії СНПК, що передбачає трансформацію форм комунікації та впровадження командної відповідальності в етику публічної служби;

наукове розуміння структури механізмів публічного управління, що розглядаються як комплекс адміністративних, нормативних, соціокультурних та медіа-комунікаційних компонентів;

дістали подальшого розвитку:

аналіз негативних чинників у практиці України, таких як фрагментарність регулювання та диспропорція комунікаційних механізмів;

понятійно-категоріальний апарат через конкретизацію поняття «механізм взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз» з акцентом на його превентивну функцію;

запропоновано нові підходи до використання соціально-психологічних інтервенцій та цифрових каналів для нейтралізації інформаційних атак.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Основні наукові положення, висновки та рекомендації, які сформульовані в дисертації є науково обґрунтованими. Об'єкт і предмет дослідження, визначені автором, узгоджуються з метою і завданнями дисертаційного дослідження. Висновки впливають зі змісту роботи, відповідають поставленим завданням, корелюють з результатами, що складають наукову новизну, практичні рекомендації доведені до рівня їх можливого використання у діяльності органів публічної влади.

Наукові положення, висновки та рекомендації базуються на використанні фундаментальних положень теорії публічного управління. Під час дослідження автором був реалізований комплексний підхід, що базується на загальнонаукових і спеціальних методах дослідження, зокрема: системний аналіз, порівняльний аналіз, статистичний аналіз, структурно-функціональний

аналіз, метод експертних оцінок.

Наукова обґрунтованість і достовірність результатів роботи підтверджена також позитивними результатами їх апробації, які знайшли своє відображення в публікаціях у фахових наукових виданнях та матеріалах науково-комунікативних заходів.

Апробація дисертації та публікації.

Основні результати дисертаційного дослідження обговорювались на засіданнях кафедри публічної політики, а також на міжнародних наукових конференціях. Результати дисертаційного дослідження викладено у 12 публікаціях, з них 4 статті у наукових фахових виданнях.

Оформлення дисертації.

Оформлення дисертації повністю відповідає вимогам, які визначено у наказі Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Практичне значення результатів дисертаційного дослідження.

Основні положення та висновки дисертації Т.М. Мачабелі доведено до рівня практичних методик і рекомендацій, що можуть бути впроваджені в діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських об'єднань. Розроблені інструменти спрямовані на вдосконалення механізмів партнерської взаємодії, посилення спроможності інститутів громадянського суспільства у сфері національної стійкості та впровадження холістичних підходів до соціальної реабілітації в умовах сучасних безпекових викликів.

Для органів державної влади та місцевого самоврядування розроблені рекомендації дозволяють вдосконалити стратегії взаємодії з громадянами в умовах гібридних загроз, підвищуючи стійкість комунікаційних каналів та довіру до управлінських рішень. Результати дослідження слугують методичною основою для впровадження цифрових інструментів залучення громадськості до реалізації соціальних програм (зокрема, холістичної реабілітації), налагодження оперативного зворотного зв'язку та формування спільних із громадським

сектором алгоритмів реагування на безпекові виклики.

Для громадських організацій та інститутів громадянського суспільства: розроблені рекомендації дозволяють підвищити ефективність партнерської взаємодії з органами влади через цифрові платформи, зокрема у сфері реалізації спільних соціально значущих проєктів. Результати дослідження слугують основою для розробки стратегій адвокації та комунікаційних кампаній, спрямованих на захист прав вразливих категорій населення, впровадження холістичних програм відновлення та посилення громадського контролю за реалізацією політики національної стійкості в умовах гібридних викликів.

Для закладів вищої освіти та установ, що здійснюють підготовку фахівців у сфері публічного управління: теоретичні положення та авторські практичні кейси можуть бути інтегровані в навчальні програми для формування у майбутніх управлінців компетентностей щодо побудови національної стійкості та антикризових комунікацій. Результати дослідження стануть основою для спеціалізованих курсів з медіа-комунікативного супроводу програм реабілітації (зокрема СНПК) та розвитку навичок стратегічної взаємодії з інститутами громадянського суспільства в умовах гібридних загроз.

Основні положення й висновки дисертації також можуть використовуватися фахівцями під час підготовки підручників і навчальних посібників, у процесі опрацювання навчально-методичних комплексів та викладання навчальних дисциплін зі спорідненою тематикою, створення навчально-методичної літератури.

Дотримання академічної доброчесності.

Аналіз дисертаційної роботи здобувача засвідчує дотримання принципів академічної доброчесності. Текст дисертації є оригінальним, виконаний самостійно, належним чином оформлені посилання на використані джерела.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

1. У запропонованій автором моделі розвитку взаємодії органів публічної влади та громадськості в умовах гібридних загроз недостатньо

розкрито питання ієрархічної підпорядкованості запропонованих координаційних хабів. Зокрема, потребує додаткового обґрунтування механізм їх взаємодії з існуючими органами місцевого самоврядування та військовими адміністраціями. Варто було б додатково акцентувати увагу на механізмах узгодження дій між запропонованими координаційними хабами та органами місцевого самоврядування для уникнення функціонального дублювання.

2. У дослідженні сутності та структури механізмів публічного управління взаємодією влади та громадськості, в умовах гібридних загроз, авторка концентрується переважно на організаційних аспектах. Доцільно було б ширше розкрити етичні аспекти комунікації з постраждалими від СНПК у межах публічного управління, враховуючи високу чутливість цієї теми та ризики ретравматизації.

3. Досліджуючи системно-структурний підхід до розуміння взаємодії органів влади та громадськості у сфері протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, авторка пропонує оптимізувати взаємодію через трансформацію форм і швидкості комунікації суб'єктів управління на основі чотирьох компонентів. Доцільно було б додатково обґрунтувати вибір індикаторів, за якими пропонується оцінювати рівень стійкості (resilience) територіальної громади до гібридних впливів.

4. Авторка ґрунтовно аналізує зарубіжний досвід модернізації публічного управління, проте доцільно було б більше уваги приділити аналізу специфічних бар'єрів адаптації європейських практик в умовах постконфліктного відновлення України, оскільки військовий конфлікт створює принципово нові виклики для управлінських систем.

Проте, наведені зауваження не змінюють загальної позитивної оцінки дисертації, її завершеності та наукової вартості. Новизна та практична цінність досягнутих результатів залишаються значущими і не зменшуються через означені дискусійні питання.

Загальні висновки.

Дисертаційна робота Мачабелі Тетяни Мигалівни на тему: «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз» є завершеним науковим дослідженням, що має наукову новизну і практичну значущість. Дана дисертаційна робота за актуальністю, змістом, обсягом і оформленням, повнотою викладу її результатів у наукових публікаціях, цілком відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44) та наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Виходячи з цього, вважаю, що Мачабелі Тетяна Мигалівна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент –

доктор наук з державного управління,
доцент, доцент кафедри управління у
сфері цивільного захисту навчально-
наукового інституту цивільного
захисту Національного університету
цивільного захисту України

Ігор ХМИРОВ

ХМИРОВ ІГОР МИХАЙЛОВИЧ

Результат перевірки підпису	Підпис вірний
П.І.Б.	ХМИРОВ ІГОР МИХАЙЛОВИЧ
РНОКПП	3010214418
Організація (установа)	ФІЗИЧНА ОСОБА
Код ЄДРПОУ	
Посада	
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для даних від Надавача)	15:10:21 05.08.2026
Сертифікат виданий	КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер	5E984D526F82F38F04000000C2BC960191A0EC06
Тип носія особистого ключа	Захищений
Алгоритм підпису	dstu4145
Тип підпису	Кваліфікований
Формат підпису	CAAdES-T
Сертифікат	Кваліфікований

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна професору
Вячеславу ДЗЮНДЗЮКУ,
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного управління, професора,
Бельської Тетяни Валентинівни на дисертацію
Мачабелі Тетяни Мигалівни на тему «Механізми налагодження взаємодії
влади та громадськості в умовах гібридних загроз», подану до захисту в
разову спеціалізовану вчену раду
ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне
управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління
та адміністрування»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Актуальність теми дисертації Мачабелі Тетяни Мигалівни на тему «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз» зумовлена необхідністю пошуку нових парадигм публічного управління в умовах перманентних гібридних загроз. Сучасна архітектура безпеки України потребує не лише військових рішень, а й розбудови інклюзивного середовища взаємодії між державними інституціями та громадянським суспільством. Особливого значення це набуває в контексті когнітивної безпеки та захисту прав людини, зокрема подолання наслідків сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (СНПК). Трансформація традиційних управлінських механізмів у гнучкі партнерські мережі є стратегічним завданням для галузі 281 «Публічне управління та адміністрування», що підтверджує своєчасність обраного автором напрямку дослідження.

Загальна характеристика дисертаційної роботи.

Аналіз змісту дисертаційної роботи і наукових публікацій Т. М. Мачабелі дають змогу зробити висновок про те, що основні наукові

положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації, відповідають такому виду досліджень. Належний ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих автором у дисертації, їх вірогідність забезпечені:

– коректністю визначення об'єкту та предмету дослідження (с. 23), та професійним вирішенням автором низки завдань, що сприяло реалізації поставленої мети дослідження (с. 22-23), та адекватністю структурно-логічної схеми дослідження визначеній меті: кожен наступний розділ чи підрозділ органічно пов'язаний з попереднім і доповнює його. Обравши об'єктом дослідження взаємодію влади та громадськості в умовах гібридних загроз, автор досить ґрунтовно здійснює комплексний аналіз теоретичного підґрунтя дослідження та окреслює публічно-управлінську концептуалізацію поняття «громадянське суспільство», визначає його сутність та прослідковує генезу даного феномену. Логіка викладання матеріалу корелюється з предметом дослідження (с. 23) і обраними методами дослідження (с. 23-24). Це дозволило здобувачу сформулювати підґрунтя з наукових підходів і концепцій, які покладено в основу її дослідження;

– використанням широкої джерельної бази за темою дисертації і достатнім масивом аналітичних даних: список використаних джерел налічує 191 найменування (на 20 сторінках), з яких 38 – іноземними мовами (с. 178-197); дослідження базується на наукових розробках закордонних і вітчизняних науковців, які присвячено різним аспектам взаємодії інститутів публічної влади і громадянського суспільства у регулюванні регіонального розвитку;

– обранням методів дослідження, які забезпечили комплексний підхід до проблеми виявлення пріоритетних стратегій взаємодії інститутів публічної влади та громадянського суспільства у контексті регулювання регіонального розвитку. Зокрема, дослідження базується на застосуванні загальнонаукових принципів аналізу і синтезу, об'єктивності, системності, індукції та дедукції, єдності історичного та логічного, сходження від абстрактного до конкретного тощо.

Рукопис є завершеним науковим дослідженням, що характеризується

внутрішньою цілісністю та логічною послідовністю. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації – 200 сторінок, з них 177 сторінок – основний текст. Автор демонструє глибоке розуміння сучасних управлінських викликів та пропонує науково обґрунтовані шляхи їх подолання.

У першому розділі ґрунтовно проаналізовано генезу наукових підходів до взаємодії влади та громадськості, сформовано авторський понятійний апарат.

У другому розділі здійснено компаративний аналіз досвіду Ізраїлю, Канади та країн ЄС, що дозволило виявити прогалини у вітчизняній практиці публічного управління під час війни.

У третьому розділі представлено пріоритетні напрями модернізації механізмів взаємодії, зокрема через розвиток цифрових координаційних хабів та спеціалізованих програм соціальної реабілітації.

Для дисертації характерна системність та ясність викладення матеріалу, вміння виділити суттєві моменти, чітка їх аргументація. Висновки дисертаційної роботи цілком обґрунтовані, коректні та логічно випливають з викладеного матеріалу.

Розроблені та обґрунтовані автором положення, висновки й рекомендації мають практичне спрямування та можуть бути використані органами публічного управління задля удосконалення взаємодії інститутів публічної влади і громадянського суспільства у регулюванні регіонального розвитку через застосування апробованих методів і кращих європейських та світових практик, а також, на нашу думку, в навчальному процесі з підготовки за освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами галузі знань «Публічне управління та адміністрування» та програмами короткотермінового підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, а також представників інститутів громадянського суспільства.

Ознайомлення з текстом дисертації дозволяє констатувати актуальність розроблення автором досліджуваної проблематики в цілому, виокремлення

найбільш гострих проблем у межах предмета проведеного дослідження, а також наявність новизни їх наукового доробку.

Зв'язок дисертації з науковими програмами, планами, темами.

Дисертація виконана в межах науково-дослідної теми кафедри публічної політики ННІ «Інститут державного управління» ХНУ імені В. Н. Каразіна «Публічне управління України в умовах глобальних можливостей і загроз» (№0120U105740).

Найвагоміші наукові результати, що містяться в дисертації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні актуального наукового завдання – обґрунтування науково-теоретичних засад та розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення розвитку механізмів налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз.

Наукова новизна дисертаційного дослідження розкривається у таких положеннях:

уперше:

- обґрунтовано концептуальну модель розвитку взаємодії органів публічної влади та громадськості в умовах гібридних загроз, що інтегрує інституційний, суспільно-політичний та комунікативний рівні у єдину систему протидії воєнним викликам (зокрема сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом. Реалізація моделі забезпечується через: удосконалення нормативноправового регулювання медіапростору й кібербезпеки для координації суб'єктів управління та громадськості; запровадження механізмів зміцнення національної стійкості й захисту постраждалих від війни; та впровадження інструментів комунікацій і фактчекінгу для формування критичного мислення суспільства й нейтралізації деструктивних інформаційно-психологічних впливів.

удосконалено:

- системно-структурний підхід до розуміння взаємодії органів влади та громадськості у сфері протидії сексуальному насильству, пов'язаному з

конфліктом, як специфічній гібридній загрозі. На відміну від правоохоронного підходу, взаємодію оптимізовано через трансформацію форм і швидкості комунікації суб'єктів управління на основі чотирьох компонентів: по-перше, розробка цільових програм допомоги; по-друге, урахування зв'язку з конфліктом у стратегіях нацбезпеки; по-третє, впровадження командної відповідальності в етику публічної служби; по-четверте, мінімізація латентності через спеціалізовані технології комунікації з постраждалими. Такий підхід забезпечує перехід до превентивного публічного управління, спрямованого на збереження людської гідності та подолання трансгенераційних наслідків гібридної агресії.

- наукове розуміння сутності та структури механізмів публічного управління взаємодією влади та громадськості в умовах гібридних загроз, які, на відміну від традиційних підходів, трактуються як гнучка, багаторівнева система превентивного та оперативного реагування і розглядаються як комплекс адміністративно-організаційного, нормативно-правового, мотиваційного, соціокультурного, соціально-психологічного та медіа-комунікаційного механізмів. Це розуміння доповнено через виокремлення специфічних функціональних зв'язків між адміністративно-організаційним, соціокультурним та медіа-комунікаційним компонентами, що дозволяє не лише реагувати на зовнішні загрози, а й активно розбудовувати внутрішню безпекову екосистему та інклюзивне середовище підтримки вразливих груп населення.

дістали подальшого розвитку:

- засади модернізації механізмів публічного управління в умовах гібридних загроз шляхом адаптації міжнародних концепцій «комплексної стійкості» (resilience) до національного контексту. Виокремлено такі негативні чинники в сучасній практиці в Україні, як фрагментарність нормативно-правового регулювання, диспропорція між комунікаційними механізмами, а також криза довіри. Усунення вказаних недоліків обґрунтовано через перехід від лінійних бюрократичних моделей до гнучких багаторівневих систем

координації, що передбачає синхронізацію управлінських та мотиваційних важелів для перетворення громадян на активних суб'єктів національної стійкості.

- понятійно-категоріальний апарат публічного управління через конкретизацію змісту поняття «механізм взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз». На відміну від існуючих підходів, його визначено як динамічну сукупність методів та важелів, спрямованих на синхронізацію зусиль державних інституцій та суспільства для забезпечення когнітивної й інституційної стійкості. Акцентовано на превентивній функції механізму та його резильєнтності (здатності до відновлення), що дозволяє трактувати таку взаємодію не лише як комунікативний інструмент, а як стратегічний засіб зміцнення національної безпеки в умовах невизначеності.

- шляхи вдосконалення механізмів публічного управління взаємодією влади та громадськості через розширення інструментарію їх реалізації на трьох рівнях. На суспільно-політичному рівні розвинуто інструменти ціннісномотиваційного фундаменту: громадянську освіту, інформаційні кампанії з резильєнтності, програми медіаграмотності та національно-патріотичне виховання, що трансформують громадян у активних суб'єктів безпеки. На інституційному рівні обґрунтовано впровадження нормативно-правових гарантій протидії дезінформації, розвиток платформ електронної демократії та створення мережі кризових координаційних хабів для міжвідомчої взаємодії державних і недержавних акторів у сфері протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом (СНПК). На комунікаційному рівні запропоновано використання соціально-психологічних інтервенцій для зниження суспільної тривожності та медіа-комунікаційних інструментів (ситуаційних центрів, верифікованих цифрових каналів) для оперативного реагування на інформаційні атаки. Такий комплексний інструментарій забезпечує перехід від формальної звітності до змістовної партнерської взаємодії, здатної нейтралізувати багатофакторні гібридні загрози.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій.

Наукові положення дисертації базуються на використанні широкої джерельної бази та валідних методів дослідження. Автор вдало поєднує теоретичні узагальнення з емпіричними даними соціологічних опитувань та інтерв'ю. Висновки логічно випливають із результатів аналізу нормативно-правової бази та практичної діяльності ситуаційних центрів. Достовірність результатів підтверджується їх апробацією на міжнародних наукових майданчиках.

Апробація дисертації та публікації.

Здобувачем опубліковано 12 наукових праць, які повною мірою відображають ключові ідеї дослідження. у тому числі в 4 статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях з державного управління, та 8 тезах доповідей у збірниках матеріалів науковопрактичних конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 4,1 друкованих аркушів

Результати доповідалися на фахових конференціях та семінарах.

Оформлення дисертації.

Дисертація оформлена згідно з встановленими вимогами, має належний науковий апарат. Мова викладу відповідає стандартам академічного письма. Робота є самостійним доробком здобувача, що містить оригінальні рішення актуальних завдань публічного управління.

Практична цінність результатів.

Суттєву науково-практичну значимість мають розроблені автором пропозиції щодо можливості їхнього використання в діяльності інститутів публічної влади, зокрема, стосовно реалізації нових форм і методів взаємодії зі структурами громадянського суспільства

Розроблені автором методичні рекомендації щодо функціонування координаційних хабів можуть бути використані при розробці регіональних стратегій стійкості та програм підтримки ветеранів і постраждалих від війни.

Сукупно отримані О. В. Малишевою теоретичні та практичні результати дають змогу підвищити спроможність органів публічного управління щодо забезпечення дієвої взаємодії інститутів публічної влади і громадянського суспільства у регулюванні регіонального розвитку в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення.

Дотримання академічної доброчесності.

Дисертантом дотримано всіх норм академічної етики. Текстові запозичення супроводжуються відповідними посиланнями. Перевірка на плагіат підтвердила високий рівень оригінальності роботи.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

Позитивно оцінюючи актуальність обраної теми, наукову новизну, теоретичну обґрунтованість і практичну значущість отриманих результатів, вважаємо за доцільне висловити окремі зауваження та побажання, які мають дискусійний характер і спрямовані на подальше вдосконалення дослідження:

1. У дисертаційній роботі значну увагу приділено аналізу та узагальненню зарубіжного досвіду взаємодії державних інституцій та організацій громадянського суспільства під час подолання кризових ситуацій, зокрема практикам Канади та Ізраїлю. Водночас більш ґрунтовного висвітлення потребує питання фінансово-економічних передумов імплементації зазначених моделей в українських реаліях. Зокрема, доцільно було б розширити аналіз джерел фінансування запропонованих механізмів, оцінити можливості їх адаптації в умовах обмежених бюджетних ресурсів, воєнного стану та значного навантаження на державні й місцеві бюджети. Крім того, додаткового обґрунтування потребують питання економічної ефективності запропонованих інструментів, потенційних ризиків їх впровадження та механізмів забезпечення їхньої фінансової стійкості у довгостроковій перспективі.

2. У роботі обґрунтовано необхідність розширення співпраці між органами публічної влади та інститутами громадянського суспільства. Разом із тим недостатньо деталізованими залишаються механізми інтеграції до такої

взаємодії новостворених або малих громадських об'єднань, волонтерських ініціатив та локальних груп самоорганізації населення, які сформувалися в умовах воєнного стану та після початку повномасштабного вторгнення. Зазначена категорія організацій часто характеризується високим рівнем суспільної довіри та значним потенціалом до мобілізації ресурсів, проте водночас не завжди має належну інституційну спроможність, управлінський досвід або розуміння процедур взаємодії з органами влади. У зв'язку з цим доцільним було б більш детально розкрити інструменти їх організаційного розвитку, механізми залучення до прийняття управлінських рішень, а також форми підтримки з боку державних і місцевих органів влади для забезпечення їхньої сталої участі у реалізації публічної політики.

3. У підрозділі 3.2 автором запропоновано низку перспективних напрямів удосконалення механізмів взаємодії держави та громадянського суспільства із застосуванням цифрових платформ, електронних сервісів та інформаційних хабів. Разом із тим питання захисту персональних даних постраждалих осіб, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та інших вразливих категорій населення висвітлено недостатньо детально. Доцільно було б розширити аналіз нормативно-правових, організаційних та технологічних аспектів забезпечення інформаційної безпеки під час використання цифрових інструментів взаємодії. Зокрема, потребують додаткового розгляду питання запобігання несанкціонованому доступу до персональних даних, механізми захисту конфіденційної інформації, ризики кіберзагроз в умовах гібридної війни, а також відповідність запропонованих рішень сучасним міжнародним стандартам і вимогам законодавства України у сфері захисту персональних даних.

Висловлені зауваження не знижують загальної високої оцінки дисертаційної роботи, яка є самостійним, завершеним та актуальним науковим дослідженням, а мають рекомендаційний характер і можуть бути враховані автором у подальшій науковій діяльності та практичній роботі.

Таким чином, за результатами вивчення тексту роботи і публікацій Т. М. Мачабелі можна констатувати, що основні наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз», відповідають вимогам до такого виду досліджень, а подана дисертаційна робота є цілісним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що вирішує важливе науково-прикладне завдання, має теоретичну і практичну цінність у галузі публічного управління та адміністрування.

За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості висновків та рекомендацій, наукової та практичної цінності здобутих результатів дисертація Т. М. Мачабелі відповідає галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» й спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами) та вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019), а її автор, Мачабелі Тетяна Мигалівна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

доктор наук з державного управління,
професор, професор кафедри
менеджменту і публічного
адміністрування ННІ економіки і
менеджменту Харківського
національного університету міського
господарства імені О. М. Бекетова

Тетяна БЄЛЬСЬКА

ПРОТОКОЛ

створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 15:39:21 04.08.2026

Назва файлу з підписом: Рецензія_Бельської Т.В. на дис_Мачабелі Т.М..pdf.p7s

Розмір файлу з підписом: 346.6 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Рецензія_Бельської Т.В. на дис_Мачабелі Т.М..pdf

Розмір файлу без підпису: 327.1 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Бельська Тетяна Валентинівна

П.І.Б.: Бельська Тетяна Валентинівна

Країна: Україна

РНОКПП: 2573214887

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 15:39:10 04.08.2026

Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг

Серійний номер: 514B5C86A1E5DA110400000002EBCE00828A1605

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.07.08 13:00

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Вячеславу ДЗЮНДЗЮКУ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

Рецензія

офіційного рецензента, професора кафедри міжнародних відносин ННІ «Каразинський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доктора наук з державного управління, професора Солових Віталія Павловича на дисертаційну роботу Мачабелі Тетяни Мигалівни на тему «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

1. Обґрунтування вибору теми дослідження.

Актуальність рецензованої роботи зумовлена докорінною трансформацією системи публічного управління в умовах повномасштабної агресії проти України. Гібридні загрози сьогодні охоплюють не лише військову сферу, а й інформаційний, соціальний та когнітивний простори. Авторка своєчасно фокусує увагу на необхідності модернізації механізмів взаємодії органів влади та інститутів громадянського суспільства, що є критично важливим для забезпечення національної стійкості.

Особливої значущості роботі надає розгляд питань протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, як специфічному

інструменту гібридного впливу, що потребує нових підходів у межах публічного управління та адміністрування. Авторка обґрунтовано доводить, що ефективність публічної влади в кризових умовах безпосередньо залежить від якості комунікаційних стратегій та залученості громадськості до процесів прийняття рішень.

Таким чином, дисертаційне дослідження Т.М. Мачабелі на присвячене надзвичайно актуальній проблематиці, що має вагоме теоретичне і практичне значення.

2. Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому і оформлення.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

У першому розділі проведено ґрунтовний аналіз теоретичних засад та понятійно-категоріального апарату, зокрема визначено онтологічні засади співпраці щодо протидії гібридним загрозам.

Другий розділ присвячено аналізу сучасного стану та проблем становлення механізмів взаємодії в Україні в порівнянні з кращими світовими практиками.

Третій розділ містить розроблену автором концептуальну модель та практичні рекомендації щодо вдосконалення системи підтримки постраждалих. Зміст розділів повністю розкриває тему дослідження та базується на солідному джерельному фундаменті.

Дисертація є завершеною науковою працею, а її оформлення відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), та наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Публічне управління України в умовах глобальних можливостей і загроз» (державний реєстраційний номер 0120U105740), що розробляється кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Дисертанткою досліджено питання значущості взаємодії інститутів громадянського суспільства та органів державної влади у сфері публічної політики.

4. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі, характеризуються високим ступенем обґрунтованості та достовірності, що забезпечується: ґрунтовним аналізом широкого кола наукових джерел; коректним застосуванням комплексу загальнонаукових та спеціальних методів дослідження; логічною структурою дослідження, що забезпечує послідовний перехід від теоретичних засад до практичних рекомендацій; апробацією результатів дослідження на наукових конференціях; публікацією основних результатів у наукових фахових виданнях.

5. Основні наукові результати, одержані автором, та їх новизна.

Дисертаційне дослідження містить низку положень, що мають вагому наукову новизну.

Авторкою вперше обґрунтовано цілісну концептуальну модель розвитку взаємодії, яка інтегрує інституційний, суспільно-політичний та комунікативний рівні.

Важливим внеском є удосконалення системно-структурного підходу до протидії сексуальному насильству як гібридній загрозі, що дозволяє перейти від реактивних заходів до превентивного управління.

Наукове розуміння сутності механізмів взаємодії доповнено виокремленням специфічних функціональних зв'язків між адміністративними та медіа-комунікаційними компонентами.

Також дістали подальшого розвитку засади модернізації публічного управління через адаптацію міжнародних концепцій комплексної стійкості до національних реалій.

6. Практичне значення одержаних результатів.

Основні положення та висновки дисертації доведено до рівня практичних методик і рекомендацій, що можуть бути впроваджені в діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських об'єднань. Розроблені інструменти спрямовані на вдосконалення механізмів партнерської взаємодії, посилення спроможності інститутів громадянського суспільства у сфері національної стійкості та впровадження холістичних підходів до соціальної реабілітації в умовах сучасних безпекових викликів.

Авторка пропонує конкретний інструментарій для органів влади та громадських організацій, включаючи створення мережі кризових координаційних хабів та впровадження спеціалізованих цифрових каналів комунікації. Особливу цінність має розробка напрямів соціально-психологічних інтервенцій та програм реабілітації, що сприяють зниженню суспільної тривожності. Результати дослідження можуть бути успішно впроваджені в освітній процес під час підготовки фахівців з публічного управління, а також у практичну діяльність державних інституцій для зміцнення довіри між державою та суспільством.

7. Дотримання академічної доброчесності.

За результатами аналізу дисертаційної роботи та публікацій автора порушення академічної доброчесності не виявлено. Елементи фальсифікації чи фабрикації тексту в роботі відсутні.

8. Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження, вважаю доцільним сформулювати деякі дискусійні моменти та зауваження:

1. У розділі 2 авторка аналізує розвиток механізмів взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз в Україні та запровадження цифрових платформ взаємодії, однак недостатньо розкриває питання подолання бар'єрів залучення до взаємодії мешканців прифронтових територій, де доступ до цифрових інструментів може бути обмеженим. Доцільним було б додатково проаналізувати питання подолання цифрового розриву під час використання запропонованих цифрових платформ взаємодії, особливо в громадах з обмеженим доступом до мережі Інтернет.

2. У третьому розділі при розгляді механізмів щодо ефективності протидії СНПК як гібридній загрозі, авторка недостатньо уваги приділяє питанням впровадження стандартизованих адміністративних процедур реагування на СНПК, які б забезпечували узгодженість дій усіх суб'єктів публічного управління та мінімізували управлінські втрати у кризових ситуаціях. Варто детальніше зупинитися на механізмах оцінки ефективності впровадження запропонованої концептуальної моделі в короткостроковій перспективі.

В цілому дисертація виконана на якісному науково-методологічному рівні, наведені зауваження переважно відображають багатоаспектність та комплексність предмета дослідження і в жодному разі не зменшують теоретичної та прикладної важливості дисертаційної роботи.

9. Загальні висновки щодо дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота Мачабелі Тетяни Мигалівни на тему «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, що вирішує актуальне наукове завдання в галузі публічного управління та адміністрування.

Дисертація виконана на високому науково-теоретичному рівні, має наукову новизну та практичну значущість. За своїм змістом, структурою, обсягом та оформленням дисертація відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), та наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Виходячи з цього вважаю, що Мачабелі Тетяни Мигалівни заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний рецензент, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри міжнародних відносин ННІ «Каразинський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Віталій СОЛОВИХ

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 15:34:18 05.08.2026

Назва файлу з підписом: Рецензія_Солових_Мачабелі.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 32.2 КБ

Назва файлу без підпису: Рецензія_Солових_Мачабелі.docx.zip
Розмір файлу без підпису: 29.3 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: СОЛОВИХ ВІТАЛІЙ ПАВЛОВИЧ

П.І.Б.: СОЛОВИХ ВІТАЛІЙ ПАВЛОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 2621100999

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 10:13:55
04.08.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000A87E390163D5A607

Тип носія особистого ключа: Незахищений

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Підписані файли: Рецензія_Солових_Мачабелі.docx

Версія від: 2026.07.08 13:00

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Вячеславу ДЗЮНДЗЮКУ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

Рецензія

офіційного рецензента, заступника директора навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, доктора наук з державного управління, професора, Статівки Наталії Валеріївни на дисертаційну роботу Мачабелі Тетяни Мигалівни на тему «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

1. Обґрунтування вибору теми дослідження

Дисертаційна робота Мачабелі Тетяни Мигалівни присвячена актуальній науковій проблемі розвитку механізмів взаємодії органів публічної влади та громадськості в умовах гібридних загроз, що набуває особливого значення в контексті сучасних безпекових викликів, пов'язаних із широкомасштабною збройною агресією проти України, трансформацією системи публічного управління та реалізацією державної політики, спрямованої на забезпечення національної стійкості.

Актуальність обраної теми визначається об'єктивною необхідністю переосмислення традиційних підходів до організації взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства в умовах гібридних загроз. Сучасне публічне управління потребує формування інтегрованих механізмів координації, комунікації та партнерської взаємодії, здатних забезпечити своєчасне реагування на комплексні безпекові виклики, підвищити інституційну спроможність держави та зміцнити суспільну стійкість.

Наукова актуальність дослідження зумовлена також недостатнім рівнем концептуалізації механізмів взаємодії влади та громадськості саме у площині протидії гібридним загрозам. Незважаючи на значний масив наукових праць, присвячених окремим аспектам публічного управління, питання інтеграції організаційних, нормативно-правових, комунікаційних та соціально-психологічних механізмів у єдину систему забезпечення стійкості держави

залишаються недостатньо дослідженими. У цьому контексті дисертація спрямована на вирішення важливого наукового завдання, що має як теоретичне, так і прикладне значення для розвитку науки публічного управління та адміністрування.

Особливої актуальності роботі надає дослідження механізмів взаємодії влади та громадськості у сфері підтримки осіб, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом. Зазначена проблематика розглядається авторкою не лише як гуманітарний чи соціальний виклик, а як складова системи забезпечення національної безпеки, розвитку інституційної спроможності держави та формування ефективної моделі публічного управління в умовах воєнного і повоєнного розвитку України.

2. Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому та оформлення

Дисертаційна робота характеризується логічною побудовою, внутрішньою цілісністю та методологічною послідовністю. Структура дослідження повністю відповідає визначенням меті, завданням, об'єкту та предмету дослідження, а взаємозв'язок окремих розділів забезпечує комплексне розкриття досліджуваної проблематики.

У першому розділі здійснено ґрунтовний аналіз теоретико-методологічних засад взаємодії органів публічної влади та громадськості в умовах гібридних загроз. Авторкою систематизовано сучасні наукові підходи до розуміння сутності відповідних механізмів, узагальнено концептуальні положення вітчизняної та зарубіжної науки, що створює належне теоретичне підґрунтя для подальшого дослідження.

Другий розділ присвячено аналізу сучасного стану функціонування механізмів взаємодії влади та громадськості в Україні. На основі комплексного аналізу нормативно-правового забезпечення, сучасної управлінської практики та міжнародного досвіду авторкою визначено ключові проблеми функціонування відповідних механізмів, виявлено чинники, що впливають на їх ефективність, а також окреслено напрями їх подальшого розвитку.

Особливу наукову та практичну цінність становить третій розділ, у якому запропоновано концептуальну модель розвитку механізмів взаємодії органів публічної влади та громадськості в умовах гібридних загроз. Важливо, що запропоновані рекомендації не мають декларативного характеру, а ґрунтуються на результатах проведеного аналізу, сучасних концепціях публічного управління та враховують потреби функціонування системи державного управління в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України. На окрему позитивну оцінку заслуговує розроблення системи підтримки осіб, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом, як складової комплексного механізму взаємодії державних інституцій та громадянського суспільства.

Висновки до розділів характеризуються змістовністю, логічно впливають із проведеного дослідження та узгоджуються із загальними висновками дисертації. Робота відзначається належною культурою наукового викладу, послідовністю аргументації, коректним використанням понятійно-категоріального апарату та відповідає встановленим вимогам до оформлення дисертаційних досліджень.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційну роботу виконано в межах науково-дослідної теми «Публічне управління України в умовах глобальних можливостей і загроз» (державний реєстраційний номер 0120U105740), що виконується кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Дисертанткою досліджено питання значущості взаємодії інститутів громадянського суспільства та органів державної влади у сфері публічної політики.

4. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Дисертаційна робота характеризується достатнім рівнем наукової обґрунтованості сформульованих положень, висновків і практичних рекомендацій. Достовірність отриманих результатів забезпечується чітко вибудованою методологією дослідження, комплексним використанням загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання, опрацюванням значного масиву вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, нормативно-правових актів, матеріалів міжнародних організацій, аналітичних документів та практики функціонування органів публічної влади в умовах гібридних загроз.

Позитивної оцінки заслуговує методологічна послідовність дослідження. Авторкою забезпечено логічний взаємозв'язок між поставленою метою, визначеними завданнями, об'єктом, предметом дослідження та сформульованими висновками. Наукові положення є внутрішньо узгодженими, аргументованими та ґрунтуються на результатах комплексного аналізу сучасних підходів до розвитку механізмів взаємодії влади та громадськості в умовах безпекових викликів.

Важливою перевагою дисертаційної роботи є поєднання теоретичного аналізу із практичною спрямованістю дослідження. Запропоновані авторкою рекомендації логічно впливають із проведеного дослідження, мають належне наукове підґрунтя та можуть бути використані при вдосконаленні механізмів публічного управління у сфері забезпечення національної стійкості, розвитку партнерської взаємодії держави та громадянського суспільства, а також формування сучасної моделі кризового врядування.

5. Основні наукові результати, одержані авторкою, та їх наукова новизна

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає у комплексному вирішенні актуального наукового завдання щодо розвитку механізмів взаємодії органів публічної влади та громадськості в умовах гібридних загроз. Отримані результати характеризуються концептуальною цілісністю, методологічною обґрунтованістю та розвивають сучасні наукові підходи до функціонування системи публічного управління в умовах воєнних і післявоєнних трансформацій.

Особливої позитивної оцінки заслуговує розроблена авторкою концептуальна модель розвитку взаємодії органів публічної влади та громадськості в умовах гібридних загроз, яка базується на інтеграції інституційних, комунікаційних та суспільно-політичних механізмів забезпечення національної стійкості. Запропонований підхід відзначається системністю та орієнтацією на підвищення ефективності координації діяльності суб'єктів публічного управління в умовах кризових ситуацій.

Наукову цінність становить удосконалення підходів до розуміння механізмів взаємодії влади та громадськості, які розглядаються авторкою як багаторівнева система адміністративно-організаційних, нормативно-правових, комунікаційних, соціально-психологічних і мотиваційних інструментів публічного управління. Такий підхід суттєво розширює існуючі наукові уявлення про зміст і функціональне призначення відповідних механізмів.

Заслуговують на підтримку положення, спрямовані на подальший розвиток наукових підходів до модернізації механізмів публічного управління на основі концепції суспільної стійкості (resilience), уточнення категоріально-понятійного апарату та розширення інструментарію взаємодії органів публічної влади й інститутів громадянського суспільства в умовах сучасних безпекових викликів. Запропоновані результати характеризуються практичною спрямованістю та можуть слугувати підґрунтям для подальших наукових досліджень у сфері публічного управління.

6. Практичне значення одержаних результатів

Цінність наукових результатів роботи полягає у тому, що розроблені дисертанткою теоретичні положення разом становлять методичну основу конкретних пропозицій для впровадження у публічно-управлінську практику. Науково обґрунтовані рекомендації можуть бути використані: органами державної влади та місцевого самоврядування – при формуванні та реалізації стратегії взаємодії з громадянами в умовах гібридних загроз, підвищуючи стійкість комунікаційних каналів та довіру до управлінських рішень; громадськими організаціями та інститутами громадянського суспільства – для підвищення ефективності партнерської взаємодії з органами влади через цифрові

платформи, зокрема у сфері реалізації спільних соціально значущих проєктів, спрямованих на захист прав вразливих категорій населення, посилення громадського контролю за реалізацією політики національної стійкості в умовах гібридних викликів; закладами вищої освіти – при підготовці фахівців у галузі публічного управління та адміністрування.

7. Повнота викладення результатів дослідження та дотримання принципів академічної доброчесності

Основні положення та результати дисертаційної роботи достатньою мірою апробовані авторкою та знайшли відображення у наукових публікаціях, які відображають зміст проведеного дослідження, його теоретичні положення, наукову новизну та практичні результати. Результати дослідження пройшли апробацію під час участі авторки у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, що підтверджує їх наукову обґрунтованість та відповідність сучасним напрямкам розвитку науки публічного управління.

За результатами аналізу дисертаційної роботи та наукових публікацій авторки підстав для констатації порушень принципів академічної доброчесності не встановлено. У роботі належним чином оформлено посилання на використані джерела, забезпечено коректне використання наукових результатів інших дослідників, а ознак академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації наукових результатів не виявлено.

8. Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження, вважаю доцільним сформулювати деякі дискусійні моменти та зауваження:

1. У підрозділі 2.2 авторка аналізує оцінку ефективності публічного управління щодо механізмів взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз в Україні, однак недостатньо розкриває питання нормативно-правового забезпечення діяльності координаційних хабів, зокрема в частині розмежування відповідальності між державними органами та волонтерським сектором. Це питання є вкрай актуальним, оскільки від якості інституційного середовища залежить ефективність всієї системи публічного управління в умовах гібридних загроз.

2. У третьому розділі при розгляді механізмів вдосконалення системи підтримки постраждалих від сексуального насильства пов'язаного з війною в Україні авторка недостатньо уваги приділяє питанням стандартизації та уніфікації. Важливим було б розглянути, як саме може бути забезпечене масштабування запропонованих моделей взаємодії на центральному та регіональному рівні та особливості цього процесу у воєнний та повоєнний період відновлення України.

В цілому дисертація виконана на якісному науково-методологічному рівні,

наведені зауваження переважно відображають багатоаспектність та комплексність предмета дослідження і в жодному разі не зменшують теоретичної та прикладної важливості дисертаційної роботи.

9. Загальні висновки щодо дисертаційної роботи

Дисертаційна робота Мачабелі Тетяни Мигалівни на тему «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз» є самостійним, завершеним і цілісним науковим дослідженням, у якому на належному теоретико-методологічному рівні вирішено актуальне наукове завдання, що має важливе значення для подальшого розвитку теорії та практики публічного управління та адміністрування.

Робота вирізняється логічною структурою, концептуальною цілісністю, методологічною послідовністю та належним рівнем наукової аргументації. Авторкою продемонстровано здатність до комплексного аналізу сучасних безпекових викликів, критичного осмислення існуючих наукових підходів, систематизації теоретичних положень і формування власних науково обґрунтованих висновків та практичних рекомендацій.

Безумовною перевагою дисертації є її міждисциплінарний характер, що дозволив інтегрувати сучасні підходи науки публічного управління, безпекових досліджень, стратегічних комунікацій та розвитку громадянського суспільства для комплексного обґрунтування механізмів взаємодії органів публічної влади та громадськості в умовах гібридних загроз. Запропоновані авторкою концептуальні положення спрямовані на підвищення інституційної спроможності системи публічного управління, зміцнення національної стійкості та розвиток партнерської взаємодії між державою й громадянським суспільством.

Отримані результати характеризуються достатнім рівнем наукової новизни, теоретичної обґрунтованості та практичної значущості. Запропоновані рекомендації мають прикладний характер і можуть бути використані у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів публічного управління, інститутів громадянського суспільства, а також у науковій та освітній діяльності закладів вищої освіти під час підготовки фахівців за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Така оцінка узгоджується із визначеним у дисертації практичним спрямуванням результатів дослідження.

Висловлені у рецензії дискусійні положення та зауваження мають рекомендаційний характер, не знижують загальної наукової цінності дисертаційної роботи та можуть бути враховані авторкою у подальших наукових дослідженнях і практичній діяльності.

За змістом, рівнем теоретичного та методологічного опрацювання проблеми, обґрунтованістю наукових положень, повнотою апробації

результатів, практичною значущістю та оформленням дисертаційна робота Мачабелі Тетяни Мигалівни відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а також Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

Вважаю, що Мачабелі Тетяна Мигалівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний рецензент,
заступник директора навчально-
наукового інституту «Інститут
державного управління»
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна, доктор наук з
державного управління, професор

Наталія СТАТІВКА

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 11:04:10 05.08.2026

Назва файлу з підписом: Рецензія_Статівка Н.В._Мачабелі.docx.p7s
Розмір файлу з підписом: 17.3 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Рецензія_Статівка Н.В._Мачабелі.docx
Розмір файлу без підпису: 21.5 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: СТАТІВКА НАТАЛІЯ ВАЛЕРІЇВНА

П.І.Б.: СТАТІВКА НАТАЛІЯ ВАЛЕРІЇВНА

Країна: Україна

РНОКПП: 2626200765

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 11:04:08 05.08.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000E59B6901404BC307

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в окремих файлах (CAAdES detached)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.07.08 13:00